އަހަރު: 2025 އަދަދު: 19 ތާރީޚު: 19 ރަމަޟާން 19 1446 މާރިޗު 2025
މަޖި ލީ ހުގެ ޖަލްސާ
ޖަލްސާގައި ކުރެވުނު މަސައްކަތްތައް ތަފު ސީލު
ހާޒިރީ ޖަލްސާ ފެއްޓެވިއިރު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 39 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނެވެ.
8 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ތިއްބެވީ ސަލާމުގައެވެ. އަދި އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އުޅުއްވަނީ
ރަސްމީ ދަތުރުފުޅެއްގައެވެ.
ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުން. ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު 10/1/2025އިން 13/1/2025އަށް، 4 ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ މިއަދުގެ
ޖަލްސާގައި ފާސްކުރެއްވިއެވެ.
ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހެޅި ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 148 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަގާމަށް އަލްއުސްތާޛު ޙުސައިން ޝަހީދު، ސ.ހިތަދޫ ބާޒީގެ،
އައްޔަންކުރެއްވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ޖުޑީޝިއަރީ
ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި އެ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގެ މަރުޙަލާ
ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ. އެ ރިޕޯޓަށް ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.
އެއަށްފަހު، ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް އިކޮނޮމިކް އެންޑް ސޯޝަލް ކޮމިޝަން ފޮރ އޭޝިޔާ އެންޑް
ދަ ޕެސިފިކް (ޔޫ.އެންއެސްކެޕް)އަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ދާއިމީ މަންދޫބު
ހަމަޖެއްސެވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ
ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި އެ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގެ މަރުޙަލާ
ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ. އެ ރިޕޯޓަށް ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.
އެއަށްފަހު، ކިންގްޑަމް އޮފް ޑެންމާކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ނޮން-ރެސިޑެންޓް ސަފީރު
ހަމަޖެއްސެވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ
ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި އެ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގެ މަރުޙަލާ
ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ. އެ ރިޕޯޓަށް އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.
މަޖިލީހުގެ ދަފުތަރު 1

އެއަށްފަހު، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ ގާނޫނު)އަށް
އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް
ހުށަހަޅައި އެ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގެ މަރުޙަލާ ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ. އެ ރިޕޯޓަށް ތިން އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.
ވޯޓަށް އެއްސެވި ކަންކަން މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި ފުރަތަމަ ވޯޓަށް އެއްސެވީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ
148 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަގާމަށް،
ސ. ހިތަދޫ ބާޒީގެ އަލްއުސްތާޛު ޙުސައިން ޝަހީދު އައްޔަންކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ. އެގޮތަށް
ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން އެ ވަގުތު މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި
64 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ
މަގާމަށް ސ. ހިތަދޫ ބާޒީގެ އަލްއުސްތާޛު ޙުސައިން ޝަހީދު އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ވަނީ
ފާސްވެފައެވެ.
ދެވަނައަށް ވޯޓަށް އެއްސެވީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ
(ދ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއަރޒްގެ އެމްބެސެޑަރ
އެޓް ލާޖް، ހ. ފިލިގަސްދޮށުގޭ އަލްފާޟިލާ ހުދާ ޢަލީ ޝަރީފް، ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް އިކޮނޮމިކް
އެންޑް ސޯޝަލް ކޮމިޝަން ފޮރ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް (ޔޫ.އެންއެސްކެޕް)އަށް
ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ދާއިމީ މަންދޫބުގެ މަގާމަށް ހަމަޖެއްސެވުމާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ.
އެގޮތަށް ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން އެ ވަގުތު މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ވޯޓުގައި
ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި 65 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން
އެފެއަރޒްގެ އެމްބެސެޑަރ އެޓް ލާޖް، ހ. ފިލިގަސްދޮށުގޭ އަލްފާޟިލާ ހުދާ ޢަލީ ޝަރީފް،
ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް އިކޮނޮމިކް އެންޑް ސޯޝަލް ކޮމިޝަން ފޮރ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް
(ޔޫ.އެންއެސްކެޕް)އަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ދާއިމީ މަންދޫބުގެ މަގާމަށް
ހަމަޖެއްސެވުމަށް ވަނީ ފާސްވެފައެވެ.
ތިންވަނައަށް ވޯޓަށް އެއްސެވީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ
މާއްދާގެ (ދ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، ކިންގްޑަމް އޮފް ބެލްޖިއަމަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން
ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ސަފީރު، މ.ގީލާވިލާ، އަލްފާޟިލާ ޤީލާ ޢަލީ، ކިންގްޑަމް އޮފް
ޑެންމާކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ނޮން-ރެސިޑެންޓް ސަފީރުކަމަށް ހަމަޖެއްސުމާ ގުޅޭ
ގޮތުންނެވެ. އެގޮތަށް ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން އެ ވަގުތު މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ވޯޓުގައި
ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި 65 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން ކިންގްޑަމް އޮފް ބެލްޖިއަމަށް
މަޖިލީހުގެ ދަފުތަރު 2

ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހުންނަވާ ސަފީރު، މ.ގީލާވިލާ، އަލްފާޟިލާ ޤީލާ ޢަލީ،
ކިންގްޑަމް އޮފް ޑެންމާކަށް ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަނޑައަޅުއްވާ ނޮން-ރެސިޑެންޓް ސަފީރުކަމަށް
ހަމަޖެއްސެވުމަށް ވަނީ ފާސްވެފައެވެ.
ހަތަރުވަނައަށް ވޯޓަށް އެއްސެވީ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އަޙްމަދު ރިޔާޟް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ
ގާނޫނު(އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލަށް ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަމީން ފައިޞަލް
ހުށަހަޅުއްވައި، ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޢުރޫފް ޛާކިރު ތާއީދުކުރެއްވި އިޞްލާޙު މަޖިލީހުން
ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ. އެގޮތަށް ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ 8
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނެވެ. ނުފެންނަ ކަމަށް 51 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވިއެވެ.
އެހެންކަމުން، އެ އިޞްލާޙު މަޖިލީހުން ފާހެއްނުވިއެވެ.
ފަސްވަނައަށް ވޯޓަށް އެއްސެވީ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އަޙްމަދު ރިޔާޟް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާ ބެހޭ
ގާނޫނު(އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކޮށް އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ. އެގޮތަށް ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން ފެންނަ
ކަމަށް 55 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވިއެވެ. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ 7 އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނެވެ. އެހެންކަމުން، އެ އިޞްލާޙު މަޖިލީހުން ވަނީ ފާސްވެފައެވެ.
ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުންތައް
ކޮމިޓީތައް ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކުގެ ތަފު ސީލު
މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީ 1 ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު ހޮވުން.
މަޖި ލީ ހުގެ ރައީސާއި ނައިބު ރައީސްގެ ޚާއްޞަ ބައްދަލުވުންތައް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަދި ނައިބު ރައީސްގެ ޚާއްސަ ބައްދަލުވުމެއް މިއަދަކު ނެތެވެ.
މެންބަރުންގެ ޚާއްޞަ ހަރަކާތްތައް
މެންބަރުންގެ ޚާއްސަ ހަރަކާތެއް ވެސް މިއަދަކު ނެތެވެ.
****
މަޖިލީހުގެ ދަފުތަރު 3